

Sundhedsreformsudspil: Nærhospitaler og formaliserede sundhedsklynger

Som en del af regeringens udspil til en ny sundhedsreform, har regeringen tidligere præsenteret udspillet 'Tættere på II - Sundhed, uddannelse og lokal udvikling' (nærhospitaler og styrkelse af kommunale akutfunktioner) og aftale om formaliserede sundhedsklynger omkring landets akuthospitaler. Nedenfor er en uddybende beskrivelse af elementerne.

Initiativ 1 - Nærhospitaler i alle regioner

De nye nærhospitaler minder om det nuværende Grenaa Sundhedshus, hvor der i dag allerede er både kommunale tilbud og regionale sygehusfunktioner. Udover sygehusfunktionerne kan nærhospitalerne også indeholde praktiserende læger, vagtlæge, psykologer, private sundhedstilbud og kommunale sundhedstilbud som forebyggelsestilbud og stressklinik.

Hvilke konkrete sygehusfunktioner, det enkelte nærhospital skal indeholde, kan være forskelligt afhængigt af lokale behov og aftaler. Sundhedsstyrelsen udarbejder et fagligt oplæg til, hvilke patientgrupper og funktioner, som med fordel kan behandles på nærhospitalerne. Det kan f.eks. være:

- Jordemoderkonsultationer
- Behandling af milde infektioner hos ældre
- Scanninger ift. brækkede lemmer hos børn og voksne
- Dialysebehandling
- Diabetesbehandling
- Behandling af gigtsygdomme
- Behandling og operationer, som allerede i dag foretages i speciallægepraksis og privatklinikker
- Kontrolbesøg for patienter med kroniske sygdomme

Grenaa Sundhedshus

Grenaa Sundhedshus indeholder allerede i dag mange af de funktioner, som nævnes i forbindelse med de nye nærhospitaler, herunder praktiserende læger, psykolog, kiropraktor, fysio- og ergoterapi, kommunale forebyggelsestilbud, sygeplejeklinik, sundhedspleje, jordemoderklinik, akutklinik, blodprøvetagning, røntgen m.m. Kommunens akutpladser er placeret på Plejecenter Digterparken.

Hvor skal nærhospitalerne ligge

I udspillet lægges der op til, at der skal oprettes op til 20 nærhospitaler. Regeringen peger konkret på 13 steder fordelt på tværs af de fem regioner: Nykøbing

Mors, Skagen, Skive, Grenaa, Tarm, Tønder, Fredericia, Nyborg, Kalundborg, Nakskov, Næstved, Frederikssund, Helsingør.

Økonomi - Nærhospitalerne

I udspillet er der afsat 4 milliarder kroner, som skal dække omkostningerne ifm. bygninger, materiel og IT-investeringer. I udspillet er der ikke afsat midler til at drive nærhospitalerne (eksempelvis løn til læger og sygeplejersker).

Regioner og kommuner kan i fællesskab ansøge om midler til at bygge nærhospitalerne via puljen på de fire milliarder kroner. Puljen til nærhospitalerne og de nærmere ansøgningskriterier forventes at blive offentliggjort i andet halvår 2022. Selve ansøgningsprocessen løber frem til årsskiftet 2022/2023.

Initiativ 2 - Hurtigere og bedre hjælp ved akut sygdom - herunder styrkelse af kommunale akutfunktioner

I udspillet peger regeringen derudover på en styrkelse af det kommunale akuttilbud. Regeringen ønsker at videreudvikle krav og forventninger til de nære sundhedsindsatser, så kommunerne i samarbejde med det øvrige nære sundhedsvæsen i endnu højere grad end i dag kan varetage akut opstået sygdom, som kræver observation, vurdering og behandling.

Regeringen ønsker, at alle kommuner skal have direkte adgang til faglig rådgivning fra specialister fra akutsygehuset, så kommunerne kan give den rette behandling i eller tæt på borgerens eget hjem. De 21 sundhedsklynger skal danne rammen for forpligtende samarbejdskonstruktioner.

Den kommunale akutfunktion består i dag af akutpladser, som er placeret på Plejecenter Digterparken, samt et udekørende akutteam.

Derudover indeholder udspillet også en udvidelse af akutberedskabet. Med udspillet ønsker regeringen at etablere fem til ti nye akutberedskaber i form af ambulancer eller akutlægebiler, så hjælpen kommer hurtigt frem, uanset hvor i landet man bor.

Initiativ 3- Formaliserede sundhedsklynger

Regeringen, Danske Regioner og KL har indgået en aftale om etablering af nye, forpligtende og formaliserede 'sundhedsklynger' omkring hvert af landets 21 akuthospitaler. Samtidig skal den nuværende politiske struktur i hver region forenkles og styrkes. Den nye struktur skal understøtte samarbejdet på tværs i sundhedsvæsenet og skabe sammenhæng for blandt andet mennesker med kroniske sygdomme og psykiske lidelser og ældre. Sundhedsklyngerne vil både have et fagligt og et politisk niveau og bestå af repræsentanter fra region, kommuner og almen praksis.

Der etableres 5 overordnede sundhedssamarbejdsudvalg - ét i hver region - som skal stå for at koordinere og sætte retningen for arbejdet i hver af regionens

egne sundhedsklynger. Sundhedssamarbejdsudvalget skal blandt andet udarbejde en sundhedsaftale og fastlægge fælles rammer og retning for udviklingen af samarbejdet på tværs af regionens sundhedsklynger. Den nye struktur indebærer dermed en forenkling i hver region i forhold til i dag, da de eksisterende sundhedskoordinationsudvalg og praksisplanudvalg bliver slået sammen til det nye sundhedssamarbejdsudvalg.

I sundhedssamarbejdsudvalget vil der være tre repræsentanter fra regionsrådet, herunder regionrådsformanden, og en kommunal repræsentant fra hver sundhedsklynge (borgmestre/fagborgmestre). I dag er regionen og kommunerne politisk repræsenteret i sundhedskoordinationsudvalget og praksisplanudvalget.

Som noget nyt etableres også et politisk niveau for hver sundhedsklynge, der består af to til tre regionrådsmedlemmer og borgmestre/fagborgmestre fra de deltagende kommuner. Det nuværende fagligt/strategiske samarbejde i klyngerne fortsætter, men med kun tre regionale deltagere, en repræsentant fra almen praksis og en repræsentant fra hver kommune - her er der heller ikke politisk deltagelse i dag.

Den nye konstruktion er i væsentlig grad inspireret af klyngesamarbejdet i Region Midt, men med et nyt politisk niveau og et fagligt niveau med færre deltager end i dag fra den enkelte kommune.

Den nye struktur er et led i en samlet sundhedsaftale og vil indgå i de kommende forhandlinger om regeringens sundhedsaftale. Sundhedsklyngerne og strukturen for samarbejde mellem regioner og kommuner forventes at kunne etableres pr. 1. juli 2022 med forbehold for Folketingets tilslutning.